

NOWY

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 29-45

10gr

REPREZENTACJE
BIELSKA, Katowice 4, tel. 20 04
BOŚKO WZD, Katowice 1 12, 4 0-05
SIEBZYŃ, ul. Świerka 10, 20
BYDGÓŃ, Katowice (Pokoje 10, 20
Kilka adresów adresów - 1000 1000

Nie mógł znieść królewskiego przepychu członek izby lordów!

LONDYN, 21.11. — Na dzisiejszym posiedzeniu izby lordów zdarzył się dramatyczny incydent, nie mający precedensu w historii parlamentu angielskiego. Mianowicie, gdy król zakończył swą mowę i za mierzał zejść z tronu, zagorzały zwolennik Labour Party, Mc Govern wykrzyknął:

„Kiedyż zniesione będą ograniczenia zasiłków dla bezrobotnych i wstrzymane ciągi ich redukcje? Powiniście się wstydzić i pomyśleć o ludziach, umierających z głodu”.

Okrzyk Mc Governy wywołany został niewątpliwie oburzeniem z powodu przepychu, jaki towarzyszył uroczystemu otwarciu sesji parlamentarnej w przeciwieństwie do

normalnej, pełnej skromności atmosfery, jaka panuje zwykle w obu izbach.

Zapytywany następnie, Mc Govern oświadczył poprostu, że „Nie mógł tego znieść, nie mógł się powstrzymać” i nie wyraził żadnego ubolewania z powodu incydentu.

Dziś -- do więzienia mają się stawić centrolewowcy

W wezwaniu, jakie prokurator sądu okręgowego rozesał do skazanych przywódców Centrolewu, osiadłych w Warszawie (Barlicki i Dubois) powiedziane jest, że mają się stawić w więzieniu przy ul. Rakowieckiej 37, czyli w więzieniu Mokotowskim.

Termin stawienia się w więzieniu upływa dzisiaj. Część skazanych, a mianowicie pp. Witos, Bański, Kiernik, Pragier i Lieberman przebywa zagranicą. Barlicki, Ciołkosz, Dubois, Mastek i Patek przebywają w kraju.

Manifestacja przeciw Habsburgom w Budapeszcie

BUDAPESZT, 21.11. Z okazji ukończenia przez Ottona Habsburga 21 lat węgierskie

stowarzyszenie „Świętej Korony” urządziło wczoraj wieczorem uroczyste przyjęcie, które

stało się przyczyną poważnych awantur i manifestacji przeciwko Habsburgom.

Około 100-tu młodych ludzi zgromadziło się przed domem, gdzie miało się odbyć przyjęcie, witając przybywających członków towarzystwa „Świętej Korony”

krzykami i wyzwiskami. Mimo tych przeszkód obiad rozpoczął się spokojnie, jednakże po pewnym czasie manifestanci

wyłamali bramę i drzwi, wtargnęli na salę, rozrzucając bomby z gazem łzawiącym. Jednocześnie z manifestacjami na sąsiednim placu powieszono kukłę przedstawiającą młodego człowieka w smokinku.

Kukła ta miała wyobrażać Ottona Habsburga.

Policja ostatecznie rozproszyła manifestantów i przywróciła porządek.

Cudowne ocalenie załogi samolotu

JEPOZOLIMA, 21.11. Tel. wł. — W dniu wczorajszym uległ katastrofie wielki angielski samolot transportowy, w którym znajdowało się 18 żołnierzy i lotników angielskich. Samolot w drodze z Ramleh do Ammanu w Transjordanii natrafił na mgłę, wskutek której wjechał na drzewo.

Aparat runął na ziemię i upadł w takiej pozycji, że wszyscy zostali w jego wnętrzu uwięzieni. Dopiero jednemu z lotników udało się wydostać nazewnątrz i uwolnić pozostałych. Jak się okazało, ani jedna z 18 osób nie odniosła poważniejszych obrażeń.

Skrytobójczy strzał z za okna Wyrodny wychowanek zastrzelił przybraną matkę

KALISZ, 21.11. — Śledztwo, prowadzone w sprawie skrytobójczego morderstwa, popełnionego na osobie 60-letniej Adaminy Andrychowskiej, mieszkanki wsi Chlewo, gm. Staw, pow. kaliskiego, wyjaśniło całkowicie tę ponurą zagadkę.

Andrychowska, jeszcze za życia męża, miała na wychowaniu

dwójce dzieci,

Wandę i Henryka Hencłowski. Nie było to rodzeństwo mimo jednakowych nazwisk, łączyło je tylko dalekie powinowactwo.

Kiedy Hencłowski dorośli, Andrychowska usiłowała

namówić ich do małżeństwa.

Napróżno jednak, Hencłowski zakochał się w niej, a jego towarzyszką dzieciństwa chciała pozostać jakiegoś innego mężczyzny.

Wtedy — jakby na złość wychowancom — Andrychowska

zareczyła się z 70-letnim

starcem, pochodzącym z Kalisza.

Hencłowski, liczący na spadek, lub przynajmniej na jakiś dar „z cieplej ręki”, postanowił się zemścić.

Andrychowska jedząc któregoś dnia wczorzę, mówiła właśnie o tem, że nie boi się śmierci mimo starości, gdy wtem

padł z za okna strzał,

trafiając staruszkę w skroń i zabijając na miejscu.

Podejrzenia o dokonanie zbrodni padły na Henryka Hencłowskiego oraz brata jego narzeczonej, Stanisława Furmaniaka.

W ogniu krzyżowych pytań policji Furmaniak

przyznał się,

ż razem z Hencłowskim uplanował zglądzenie staruszki. Strzał do niej jej wychowanek, Henryk Hencłowski.

Niebawem okrutny wychowa-

nek, który zabił swą przybraną matkę, by otrzymać po niej mają-

tek, stanie przed sądem doraźnym w Kaliszu.

Herriot w obronie rządu Przesilenie zażegnane

PARYŻ, 21. 11. — Tel. wł. — Uwaga sfer parlamentarnych i politycznych skupiona jest na rozpoczynającej się dzisiaj debacie parlamentarnej nad finansowymi projektami rządowymi.

Debata budżetowa, która, jak przypuszczano, stanie się kamieniem, o który potknie się rząd Sarraut, będzie miała, jak wszystko wskazuje przebieg raczej spokojny.

Groźacy kryzys rządowy uważa-

ny jest za chwilowo zażegnany, a to dzięki ustepliwemu stanowisku rządu w kwestji zmian poczynionych w projekcie przez komisję finansową. Kulminacyjny punkt debaty budżetowej nastąpi w czwartek lub piątek.

Dziś po raz pierwszy po długotrwałej chorobie pojawi się też na trybunie Herriot, który przyrzekł premierowi pełne poparcie w kwestiach finansowych.

Propozycje Flicka Tomalla i Rohde nie wrócą do Wspólnoty

W uzupełnieniu naszej wczorajszej wiadomości o posiedzeniu „małej” rady nadzorczej koncernu Wspólnoty Interesów dowiadujemy się, że w posiedzeniu tem wzięli również udział przedstawiciele rządu, a mianowicie p. minister przemysłu i handlu Zarzycki, vice min. przem. i handlu Reichman i dyrektor departamentu Czesław Peche.

Propozycje głównego akcjonariusza Wspólnoty Interesów Flicka, wyrażone przez panów Lubowitscha i Rossiego, zamykają się chwilowo w formie prośby o pozostawienie mu czasu do końca bieżącego roku, dla opracowania planu reorganizacji z tem jednak, że pan Flick przyjmuje obecne status quo i wycofa faktycznie z zarządu Wspólnoty pp. Tomalla i Rohdego, odkładając formalne wykreślenie ich z rejestru handlowego na czas późniejszy.

Flick jednakże, jak oświadczył pp. Rossi i Lubowitsch, odrzuca z całą stanowczością lansowaną przez niektóre osoby z przemysłu koncepcję zcentralizowaną wszystkich agend koncernu w rękach jed-

nego generalnego dyrektora.

Ponieważ to stanowisko Flicka akceptuje tem samem posunięcia obecnie urzędującego zarządu, pp. Radowski, Schnapka i Przybylski, po ukończeniu poniedziałkowych rozmów w Warszawie zrezygnowali z wyjazdu do Berlina i powrócili do Katowic.

W związku z tem odbyło się wczoraj w Katowicach kilka konferencji na których ustalono podział pracy i ścisły rozdział resortów, jednakże z zastrzeżeniem współdziałania wszystkich trzech członków zarządu, we wszelkich zachodzących kwestiach.

Walka z bandytami Krwawy rabunek w banku

NOWY JORK, 21.11. — Tel. wł. — W stolicy Urugwaju, Montevideo, doszło do zacieklej strzelaniny ulicznej pomiędzy policją a bandytami.

Szajka bandycka po obrabowaniu banku uciekała samochodem i zaatakowała posterunek policji, który usiłował samochód wstrzymać.

strzałami. Policja zorganizowała pościg. Przez kilkanaście minut na ulicach grzmiały strzały rewolwerowe i karabinowe. Bandyci zdolali zbiec.

W czasie strzelaniny zabici zostali dwaj bandyci i czterej policjanci. Kilkanaście osób rannych.

Po genewskiej plażcie

ogólne rozmówki o rozbrojeniu

GENEWA, 21.11. Rozmowy rozbrojeniowe prywatne kontynuowane były wczoraj rano.

Również wczoraj popoł. odbyły się ponowne narady repr. Francji, W. Brytanii, Włoch i St. Zjedn. pod przewodnictwem Hendersona i z udziałem sprawozdawcy generalnego Benesa. Narada trwała trzy godziny. Odbyła się ona za miastem, w prywatnej willi sekretarza generalnego Lgi. Avenola. Po zakończeniu narad wydany został krótki komunikat, zapowiadający zwołanie prezydium konferencji na środę po południu. We wtorek miały się jeszcze odbyć rozmowy i narady prywatne.

Fakt zwołania prezydium zdaje się świadczyć, że pomiędzy mocarstwami, uczestniczącymi w naradach, doszło już do zasadniczego porozumienia, co do dalszych prac konferencji, niewątpliwie w sensie — odroczenia konferencji do stycznia.

GENEWA, 21.11. W związku z możliwością odroczenia konferencji rozbrojeniowej, żywo dyskutowana jest ewentualność odbycia w ciągu grudnia konferencji z udziałem Niemiec poza Genewą. Na ten temat krąży różne pogłoski.

W każdym razie panuje przekonanie, że jeżeliby nawet taka konferencja doszła do skutku, to będzie to nie konferencja sygnatariuszy paktu 4-ch, lecz konferencja znacznie szersza, w której uczestniczyłyby wszystkie główne państwa europejskie, zainteresowane w zagadnieniu rozbrojenia, a więc

obok Francji, Niemiec, W. Brytanii i Włoch, także Z. S. R. R., Polska, kraje Małej Ententy i Belgia, jak również Stany Zjednoczone i Japonia, względnie wszystkie państwa, reprezentowane w prezydium konferencji.

Taka konferencja odbyłaby się zapewne we Wioszech.

Wylew jeziora Mnóstwo ofiar

RZYM, 21.11. — Donoszą z Albanii, że wskutek niewnych deszczów wzbierała rzeka Kir, powodując wylew jeziora Skutari i zalanie nowych dzielnic miasta Skutari. Kilkadziesiąt osób utonęło. Dotychczas udało się wyłowić zwłoki 12 osób.

Również po stronie jugosłowiańskiej jeziora Skutari wylew spowodował straty w ludziach i duże szkody.

Partyjnicy francuscy przy robocie

Lewica żąda oszczędności, prawica -- nowych podatków

Skończy się nowem... przesileniem rządowym

PARYŻ, 21.11. — Dzień dzisiejszy (wtorek), rozstrzygnie o losach gabinetu, Izba deputowanych bowiem rozpocznie debaty nad projektem finansowym rządu i wnioskami komisji.

Projekt rządowy spotkał się z bardzo chłodnym przyjęciem komisji finansowej. W trakcie jej obrad projekt rządowy uległ tak znacznym zmianom, że niewiadomo, jak się do tego ustosunkuje rząd. Komisja zmniejszyła pozycję „oszczędności” do sumy

o przeszło milion, natomiast powiększyła pozycję nowych wpływów skarbowych trzykrotnie.

Obecnie rząd albo musi podtrzymać swój punkt widzenia, polegający na przewadze oszczędności nad nowymi źródłami dochodowymi, albo przychylić się do wniosku komisji. W tym ostatnim wypadku nielato będzie znaleźć większość izby, która popierała te projekty. Rząd premiera Sarraut, podtrzymywany przez grupy umiarko-

wane, spotka się z nieufnością na lewicy.

W tych warunkach rezultat obrad zapowiada się niezwykle gorąco.

Konfiskata majątku profesora Einsteina

BERLIN, 21.11. Tajna policja państwowa zarządziła konfiskatę, pozostałego w Niemczech majątku prywatnego prof. Einsteina i jego żony.

Będziemy łafali wprost do Moskwy

MOSKWA, 21.11. — W Mińsku otwarto lotnisko cywilne, a zarazem komunikację lotniczą na linii Moskwa — Mińsk, która to linia po ukończeniu rokowań polsko - sowieckich, ma być przedłużona do Warszawy.

Polak zastrzelony przez Portugalczyka

PARYŻ, 21.11. — W miejscowości Oeuilly został zabity wystrzałem z rewolweru Polak, Dymitr Bajsa. Morderca, Portugalczyk, został aresztowany.

Miła wystawa pracy niewieściej

W ub. niedziele została otwarta w świetlicy koła katowickiego „Rodziny Policijnej” przy ul. Bartosza Głowackiego (gmach komendy rezerwy policji) wystawa pięknych robótek ręcznych, wykonanych przez członkinie stowarzyszenia.

Wystawa cieszy się niesłabnącym powodzeniem i jest dostępna dla wszystkich codziennie w godzinach od 11 — 18-iej do niedzieli, 26 b. m. włącznie.

Organizatorki proszą za naszym pośrednictwem Panie, by zechciały zapoznać się z ekspozycjami tej miłej i sympatycznej wystawy.

Wstęp wolny.

Odpowiedzi Czytelnikom

S. Michałkowiec. Zapoznaliśmy się z treścią Pana pisma i jesteśmy przeświadczeni o Jego krzywdzie. Radzimy, wobec wyczerpania wszystkich środków, wnieść obszerne i umotywowane podanie do p. Wojewody śląskiego i liczymy że zostanie ono pomyślnie załatwione. Jeśli Pan sobie życzy, sprawę poruszymy w Trybune Czytelników. Prosimy o odpowiedź.

Dwie jaskinie oszukańczego hazardu zlikwidowane dzięki zameldowaniom ofiar szulerów

Nocy wczorajszej policja zawiadowała tajemniczą jaskinią gry, za konspirowaną w domu Nr. 2, przy ulicy Nowogrodzkiej w Warszawie. Dom gry wykryto dzięki zameldowaniu

jednej z ofiar szulerów,

dr. Z., który zwabiony do jaskini przegrał w rulecie znaczną sumę pieniędzy. Pod koniec gry dr. Z. powziął podejrzenie, iż prowadzono nieuczciwą grę i

zakwestjonował jej przebieg.

Zdemaskowani szulerzy usunęli z lokalu swa ofiare. Dr. Z. zgłosił się niezwłocznie do 13-go komisariatu i złożył odpowiednie za meldowanie policji. Do podejrzanego lokalu wysłano

kilkunastu policjantów.

Jak się okazało we wspomnianym domu w mieszkaniu Nr. 9, należącym do Stanisławy Kurowskiej, odnajmował jeden pokój-salon niejaki Stefan Wyszkowski. On to był organizatorem domu gry. W chwili wkroczenia policji przy rulecie

zastano 15 graczy.

pochłoniętych grą. Wejście policji wywołało zrozumiałą panikę. Organizatora Wyszkowskiego aresztowano, graczy zaś wylegitymowano i zwolniono. Rulete oraz 1000 zł., które znaleziono w banku skonfiskowano.

Właściciel tajemnego domu gry Wyszkowski, jak się po sprawie okazało, jest

poszukiwany listami gończymi za różne kryminalne przewinienia.

Druga jaskinię gry udało się policji wykryć i zlikwidować w domu Nr. 31A, przy ul. Marszałkowskiej. Po dłuższych obserwacjach policja wkroczyła do zakonspirowanego domu gry, gdzie

przy rulecie zastano

16 amatorów hazardu

oraz właściciela mieszkania i organizatora Stanisława Puchalskiego. Rulete sztony oraz parę-

set złotych skonfiskowano. Wszystkich graczy po wylegitymowaniu zwolniono, natomiast właściciela szulerni Puchalskiego aresztowano.

Aresztowanie łódzkiego milionera za oszukańcze manipulacje podatkowe

SOSNOWIEC, 21.11. — Sędzia śledczy sądu okręgowego w Sosnowcu p. Nowak, wyjechał do Łodzi, gdzie przeprowadził rewizję u znanego przemysłowca łódzkiego, kupca węglowego, eksportującego węgiel z Zagłębia Dąbrowskiego, właściciela kilku dużych kamienic i willi, Bernarda Glassa.

Po przeprowadzeniu rewizji Glass został aresztowany i osadzony w wię-

zieniu śledczym w Łodzi. Aresztowanie to nastąpiło w związku z oszukańczym prowadzeniem ksiąg handlowych, skutkiem czego skarb państwa poniósł olbrzymie straty, sięgające około pół miliona złotych.

W aferę tę włączona jest również bratowa aresztowanego, Zofia Glassowa, przebywająca obecnie w Wiedniu. Spodziewane są dalsze aresztowania.

Dzięki głosom kobiet prawica triumfuje w Hiszpanii

MADRYT, 21.11. — Wczoraj o g. 4 po poł. wiadome były rezultaty co do 242 mandatów. W niektórych prowincjach rezultat znany będzie nie wcześniej, niż za trzy dni, a w szczególności w licznych wioskach górskich, zaspanych przez śnieg.

Na podstawie dotychczasowych obliczeń ugrupowania prawicowe w przyszłych Kortezach liczyć będą około 200 posłów. Są to rezultaty, które przeszły najśmielsze nadzieje.

Socjaliści większą liczbę głosów otrzymali jedynie w Madrycie.

Wandale niemieccy niszczą pamiątki

Z Tarnowskich Gór donosi (R): Wczorajszej nocy dokonano w Miasteczku śl. niemyślnego wandalizmu, które wśród mieszkańców wywołało olbrzymie poruszenie. Oto dwaj miejscowi działacze mniejszościowi wyłamałi dwa młode modrzewie, zasadzone

w dniu 12 listopada r. b. na pl. Sobieskiego w Miasteczku śl. na pamiątkę 250-iej rocznicy zyciostwa króla Sobieskiego pod Wiedniem.

Policja wszczęła energiczne dochodzenie i już jest na tropie sprawców niszczyielskiego dzieła. Nie ujdzie im to bezkarnie.

Budiennyj - proletariacki dygnitarz Sowieków Pastuch, wachmistrz, komisarz, inspektor -- ale zawsze kawalerzysta

Sumiasty wąs, krępa o szerokich ramionach figura, twarz zdradzająca chłopskie pochodzenie, używanie wyrazów obcych w mowie nie zawsze trafne, szczerzy dobroduszny śmiech i wyjątkowe zdolności pijackie...

Budiennyj!

Syn chłopca z Ukrainy, za czasów dzieciństwa

pasł krowy i gosi.

Gdy dorósł, powierzono mu pilnowanie koni, za którymi szalał, które kochał i którym życie swoje chciał poświęcić.

Na rok przed wojną rosyjsko-japońską został powołany do wojska. Podobno lekarz po zbadaniu stanu zdrowia rekruta chciał przydzielić go do artylerji w twierdzy warszawskiej. Rekrut ze łzami w oczach prosił lekarza o przydział do kawalerji.

Pocziwy lekarz spojrział na chłopca w butach śmierdzących dziegiem i rzekł:

— No, skoro nie chcesz zwiędzić pięknego miasta Warszawy, będziesz służył w dobrym pułku kawalerji, ale w dziurze, pozał się Boże!

Rekrut Budiennyj został wysłany do pułku dragonów Pomorskich, który stał w jednym z miast prowincjonalnych Rosji. Znalazł się

we własnym żywiole.

Konie jego sekcji (wkrótce został mianowany starszym szeregowcem) były przedmiotem podziwu oficerów całego pułku. Lubili go konie, lubili koledzy i oficerowie.

Kariere wojskową w polu rozpoczął jako kapral, należąc do pułku kozackiego, do którego z rozpoczęciem wojny rosyjsko-japońskiej został przydzielony, jako ochotnik.

Dowodził grupą kawaleryjską słynny generał kozacki Miszczenko. Dywizja w skład której wchodził pułk z wachmistrzem Budiennyjm czterokrotnie odznaczonym przed

10-ciu laty krzyżem św. Jerzego, w zimie 1914 roku spotkał się w Karpatach z legionami Piłsudskiego i został odparty. Legioniści wzięli wówczas do niewoli kilkunastu dragonów i huzarów, a wachmistrz Budiennyj, który dowodził szpicą wywiadowczą w ostatniej chwili zdążył uciec, zawiązując wszystko dobremu koniowi i mistrzowskemu własnemu szablą.

Zawodowy podoficer kawaleryjski armji carskiej — nie należał do żadnej partji, a na polityce znał się tyle, że zabraniał na froncie swym żołnierzom czytania gazet...

— U mnie przedewszystkiem powinien konić być w porządku, a nie twoja durna głowa, która wszystko jedno mądra nie będzie nawet po przeczytaniu dziesięciu gazet! Konie gazety nie rozumie, to i ty nie zrozumiesz, bo zwierzę jest mądrzejsze od ciebie! Tak przemawiał

klasyczny wachmistrz kawalerji

wszystkich armji na kuli ziemskiej, do swych zmęczonych wojną żołnierzy.

Panu wachmistrzowi uśmiechała się bardzo karjera oficerska, tem więcej że wszystkie dostępne dlań odznaczenia bojowe już posiadał. Ale przyszła chwila, kiedy los kawalerji został przesądzony przez względy taktyczne i strategiczne. Konie zabrano, kawalerzystów wsadzono do brudnych, zaw-

szonych okopów. Wachmistrzowi to nie podobalo się. Mruczał pod nosem, skarżył się oficerom, że jest to błąd i — podobno — proponował wokoło urządzenie

rajdu na niemieckie tyły.

W okopach poznał powagę zmagani wojennych, gdzie jego szabla o niczem nie decydowała, poznał tu też nastrój swych współtowarzyszy i sam zaczął mówić, że wartoby już z tą wojną skończyć i jechać do domów, na rolę.

Rewolucja lutowa... Rozkład armji carskiej... Agitacja partji bolszewickiej. Budiennyj komisarzem pułku.

Komisarz nie jest zdania, że żołnierze nie mają go słuchać, więc wprowadza t. zw. dyscyplinę rewolucyjną, która staje się przyczyną wyrzucenia go ze stanowiska. Jedzie więc do Moskwy, której nigdy nie widział, a po tem, nie mogąc się zorientować w ciągłych zmianach politycznych, wyjeżdża na Ukrainę. Po drodze spotkał jakiś oddział kawalerji, w którym poznał mnóstwo znajomych i przyjaciół. Mówili, że jada walczyć.

— Za kogo? — spytał wachmistrz, który nie chciał zrzucić naramienników.

— Za władzę, przeciwko kontrrewolucji — padła odpowiedź.

— Jadę z wami! Wszystko mi jedno! I pojechał.

W okolicach Carycyna został ze swoją dywizją, która powstała z szybkością toczącej się kuli śnieżnej, pobity przez dwu wodzów kawalerji przeciwbolszewickiej: generała Pawlenko i... generała Pawlenko. Ten drugi był

ordynansem pierwszego

i w ciągu dwu lat wojny domowej potrafił zdobyć sobie szlify generalskie.

Tymczasem Woroszyłow, na rozkaz Trockiego wprowadzał w życie idee, wypowiedziane Leninowi przez pułkownika sztabu generalnego armji carskiej Sergiusza Kamieniewa. Pułkownik orzekł, iż pobicie Denikina może być dokonane jedynie przez masę wojsk kawaleryjskich, a więc trze-

ba rzucić hasło

„Proletariusz na konia!“.

W trzy miesiące potem dywizje pierwszej konnej armji, w której role czołowe odgrywały Budiennyj i Szczadenko, okrywały się chwałą zwycięstw. Operacje opracowywał i rozkazy wydawał były gen. Klujew. Reklama jednak, w której bolszewicy są mistrzami, krzyczała literami plakatów rozklejanych na płotach:

— Budiennyj! Budiennyj!...

„Towarzysz“ Klujew opracował plan pozostawienia Polski bez armji i kazał Budiennemu odciąć oddziały polskie od stolicy.

Budiennyj nie potrafił zrozumieć planu sztabowca, popełnił szereg błędów i znalazłszy się po szcześliwym odwróceniu armji polskich pod Zamościem, został pobity na całej linii.

Winę walono na niego, na Woroszyłowa, Klujewa, Tuchaczewskiego. Wszyscy przejmowali się, a on — ani trochę. Hulal po Moskwie, jak Tatar po zwycięstwie.

Trudno było znaleźć w Moskwie bardziej proletariackiego generała. Lenin orzekł:

— Zróbcie go inspektorem kawalerji. Gdyby mniej było takich w armji czerwonej, możnaby było wprowadzić stopnie oficerskie. Niech będzie komisarzem. Nazwa ta do niczego nie obowiązuję.

Po latach Budiennyj wyrobił się. Nauczył się pisać bez błędów, mówić bez używania kawaleryjskich plugawych wyrazów, ale — mimo wszystko gabinet inspektora kawalerji

nie przerobił go na wodza,

administratora... W innych gabinetach kamisarjatu wojny pracują za niego specjaliści. Jego zaś pochłonięła hodowla koni rasowych, wyścigi fiirciki i kłótnia z żoną — pocziwą rosyjską wiejską babą, której generalskie stano wisko męża jakoś nie imponuje. Zawsze bowiem nazywa „towarzysza inspektora“:

— Sionka, durak! Stary pijanico!

Zniżki Kolejowe dla urzędników państwowych

Ostatnio ukazały się w prasie notatki o zmniejszeniu ulg przy przejazdach kolejowych dla urzędników państwowych.

Ministerstwo komunikacji zawiadamia, że pogłoski te są zupełnie bezpodstawne, bowiem koszt prze-

jazdu dla urzędników państwowych pozostanie niezmieniony. Na tomiast — jak wynika z nowej ustawy uposażeniowej — będą prawdopodobnie przyznane pewne ulgi również dla rodzin urzędników państwowych.

Przebudowa warszawskiego węzła kolejowego

Roboty budowlane przy warszawskim węzle kolejowym mają być rozpoczęte wiosną 1934 r.

Obecnie prowadzone są prace przy rozkopywaniu skarpy oraz układaniu toru roboczego, koniecz-

nego dla rozpoczęcia od wczesnej wiosny intensywniejszych robót. Analogiczna przeróbka wykonywana jest przy stacji postojowej Grochów dla wywożenia ra te stację ziemi z wykopów.

Podstępni oszuści wyludzili 2000 zł. od piekarza

Z Mikołowa donoszą: Czeladnik piekarski, Ryszard Maron z Łazisk Dolnych powiadomił miejscową policję, że dwa jego znajomi z tego samego zawodu, Walter Rendchen z Mikołowa oraz Ewald Filusz, podający się czasami także za Witolda Kałuże, w niesłychanie podstępny i pomysłowy spo-

sób wyludzili od niego uciulaną kwotę 2 tys. zł. na rzekomy zakup piekarni w Mysłowicach, w której mieli wszyscy partycypować. Za ułatwienie w zainscenizowaniu oszustwa Rendchen wreczył swemu pomocnikowi 50 zł., z reszta zaś kwoty zbiegl.

Zaszczytny awans min. Doleżala

Wiceminister przemysłu i handlu, p. Franciszek Doleżał, wiceprzewodniczący Komitetu Ekonomicznego Ligi Narodów, został wybrany na rok 1934 przewodniczącym tego Komitetu.

Dotychczas przewodniczącymi byli Francuz, Anglik, Włoch, Niemiec, Austriak i Szwajcar — obecnie jest min. Polak.

W roku 1934 Komitet Ekonomiczny Ligi Narodów zwołuje konferencję międzynarodową w sprawie zawarcia trzech konwencji międzynarodowych.

Odznaczenie ekonomisty polskiego

LONDYN. 21.11. — Senat uniwersytetu londyńskiego wyróżnił pracę ekonomisty polskiego, dr. Andrzeja Marcina Neumana z Warszawy na temat „Ekonomiczna struktura przemysłu węglowego“, przyznając nagrodę w sumie 100 f. st. na koszt publikacji.

Praca ekonomisty jest jedną z 6-ciu nagrodzonych na ogólną liczbę kilkuset zgłoszonych. Z liczby 6-ciu nagrodzonych tylko 2 uzyskały po 100 f. st., nagrody pozostałe są mniejsze.

Sukces Polskiej Wystawy Ludowej w Holandji

W Hadze, Amsterdamie i Rotterdamie wystawione zostały wyroby polskiego przemysłu ludowego. Wystawa ta osiągnęła duży sukces, budząc w tych miastach duże zainteresowanie wśród publiczności holenderskiej.

Uwagę zwracały huculskie wyroby ceramiczne makaty i wyroby skórzane, wyroby zakopiańskie z drzewa i wyroby łowickie. Znaczną część ekspozycji została już zakupiona.

Prasa holenderska zdając relację o tej wystawie, podkreśla wysoki poziom artystyczny polskich wyrobów ludowych. Urządzenie tej wystawy wykazało, że mimo ścisłej jej pojemności rynku holenderskiego, wywołanej powszechnym kryzysem, polskie wyroby przemysłu ludowego mogą znaleźć i obecnie zbyt w Holandji.

RADJO

7.00: „Kiedy ranne wstają zorze“.
7.05: „Mastyka“.
7.20: Muzyka z płyt.
7.52: Chwilka gospodarstwa domowego.
11.50: Wiadomości bieżące.
11.57: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa.
12.05: Muzyka (płyta).
12.35: Wiadomości meteorolog.
12.38: Muzyka (płyty).
15.20: Wiadomości giełdowe, gospodarcze i eksportowe.
15.40: Arje i pieśni.
16.00: Muzyka (płyty).
16.10: Sluchowisko dla dzieci p. t.: „S. O. S.“.
16.40: SSKrzynka pocztowa.
16.55: Koncert kameralny.
17.50: Muzyka (płyty).
18.00: „Na etapie pierwszych piętnastu lat“ — odczyt p. t.: „Skutki wykrzywień psychiki polskiej“.
18.20: Muzyka lekka.
19.05: Rozmaitości.
19.10: Pogadanka z działu: „Gospodynii Śląska“.
19.25: „Sylwety Akademików Literatury — XIII — Bolesław Leśmian“.
19.40: Wiadomości sportowe.
20.00: Piosenki o kwiatkach.
20.25: Koncert Orkiestry Gitarzystów.
21.00: Felieton p. t.: „Moja fabryka“.
21.15: Recital fortepianowy.
22.00: Odczyt w języku esperankim p. t.: „Co to jest Hejnał Mariacki“.
22.20: Muzyka taneczna.

Gdy w Niemczech ogłoszono mobilizację w 1914 r.

„Fraülein Doktor” chciała się zaciągnąć...

W dalszym ciągu swych pamiętników drukowanych w „Paris Midi” p. Schragmüller (Fraülein Doktor) dochodzi do ciekawego momentu, wybuchu wojny europejskiej. Momentu, który zadecydował o jej całym życiu. Oto, jak opisuje mobilizację w Niemczech. „W ciągu niewiele zaledwie chwil zmieniła się zasadniczo fizjonomia całego kraju. Robił wrażenie mrowiska, zaalarmowanego zbliżaniem się nieprzyjaciela. Z pół zniknęły pracownicy, fabryki stały

ły, warsztaty umilkły. Wszyscy śpieszyli na ratunek ojczyźnie.

Przyznać muszę, że i ja sama byłam poruszona i pożerana przez pełen zapału patriotyzm. Ojczyzna wzywała mnie taksamo, jak ty siące swych synów. Za wszelką cenę, chciałam się dostać do Berlina. 1 sierpnia wsiadłam w pociąg, zdążający do stolicy. W Baden-Baden, wysiadłam, by zobaczyć się z moim ojcem. Ale go już nie zastałam.”

Jedynym marzeniem Elżbiety Schragmüller było słuzenie Ojczyźnie niemieckiej i to natychmiast. Żalowała w tym momencie gorzko, że skończyła prawo, zamiast medycyny. Mogła wstąpić do Czerwonego Krzyża jako sanitariuszka, ale na to trzeba było sześciotygodniowego wykszolenia, a obawiała się, że przez ten czas skończy się wojna. Tak zresztą, mówiono wówczas powszechnie.

„Gdy 3 sierpnia 1914 roku pociąg przywiózł mnie do Berlina, miałam już gotowy plan — pisać dalej — chciałam wyzyskać me zna komite zdolności do konnej jazdy. Podałam podanie do Ekscelencji von Kessel, by wysłał mnie na front jako konna sztafeta. Zaznaczyłam też w podaniu, że posiadam wiadomości z kartografii i że znam doskonale języki obce, więc, mogę służyć i do innych celów. Czułam, że podanie moje znajdzie się w koszu z tysiącem temu podobnych, ale chciałam pójść z początku droga oficjalna. Postawiłam sobie termin tygodniowy na czekanie.

Przez ten czas nie próżnowałam. Wraz z wieloma niemieckimi kobietami dźwigałam ciężkie wiadra z wodą na dworcach, pojąc spragnionych żołnierzy, odjeżdżających na front. Podziwiałam przy tym spokój i powagę tych ludzi.

Nie była to atmosfera zapalu, ale silna wiara w dowództwo, zaufanie do zwycięstwa i przekonanie o słuszności sprawy niemieckiej. Dowcipnie pisali kredą na wagonach takie zdania, jak „Joffre, pakuj rzeczy!”, a gdy pociąg po prze raźliwym gwizdku powoli ruszał, żołnierze śpiewali chórem: „In der Heimat in der Heimat da gibt's ein Wiedersehen“ (W ojczyźnie, w ojczyźnie ujrzemy się nanowo).

Nie otrzymawszy po tygodniu odpowiedzi na moje podanie, zmieniłam plan. Postanowiłam zgłosić się do jakiegoś pułku kawalerijskiego jako ochotnik.

Narazie „Fraülein Doktor” sprawiła sobie buty i bluzę żołnierską barwy „feldgrau” i czekała codziennie ćwiczyć w Tattersalu w jeździe konnej. Narazie, starała się o prze pustkę na front, licząc na to, że na miejscu łatwiej się zaciągnie. Odmawiano jej tej przepustki wielokrotnie ale mezrażona odmowami nastawiała, nudziła, nachodziła.

Wreszcie, 20 sierpnia 1914 roku nadeszła tak oczekiwana przez p. Schragmüller odpowiedź. Zawierała niewiele słów:

„Frl. Elisabeth Schragmüller otrzymuje pozwolenie przebywania na froncie operacji wojennych. Komendant placu.”

„Nazajutrz rano wyruszyłam w drogę. Wybrałam front zachodni ze względu na moją znajomość języków francuskiego i angielskiego. Po drodze wypadła mi moja wieś rodzinna. Wstąpiłam do matki, by ją uspokoić. Odmawiała mi od mego planu. Ojciec i dwaj bracia byli na froncie; dwie siostry w Czerwonym Krzyżu. Teraz, ostatnie dziecko miała matka oddać także wojnie. Bała się tego dla mnie taksamo, jak owej niemożalnej atmosfery jaka panowała na froncie. Ale wiedziała, że moja

wola jest nieugięta, więc zgodziła się i wyekwipowała mnie na front, tak, jak moich braci w rozmaite drobiazgi, nesesor do szycia — apteczkę podręczną i t. p. Siostra od prowadziła mnie do Dortmundu, skąd miała pojechać do Kolonii, pierwszego etapu mej podróży. Gdy pociąg już ruszył, siostra wolała za mną:

— Elsbeth, nie psuj opinii naszej rodziny!

Za mną rozległ się wybuch śmiechu...

„Laura”

nie tę z e z kwidowana

Katowicka spółka akcyjna rozstała w dniu wczorajszym do pism komunikaty, w których dementuje pogłoskę jakoby huta „Laura” w Siemianowicach miała ulec likwidacji.

Równocześnie wyjaśniono przy tej okazji, że rozbiórka jednego z pieców wysokich i kilku dźwigarów, pozostaje w związku z modernizacją urządzeń huty.

Kobieta pod samochodem

Wczorajszego przedpołudnia ul. Bytomska w Król. Hucie była terenem nieszczęśliwego wypadku samochodowego.

Na popychającą wózek ręczny, ciągniony przez Antoniego Postawę, z Król. Huty (Mickiewicza 69) — żonę jego Elizę najechał z tyłu samochód osobowy SL 10132 z taką siłą, że rzucona o chodnik straciła przytomność.

Przewieziono ją do szpitala miejskiego, gdzie wskutek wewnętrznych obrażeń pozostała na kuracji. Niesumienny szofer zbiegł, nie minie go jednak zasłużona kara.

Złamany stempl przyczyną śmierci górnika

Wczorajszego popołudnia na kopalni „Eminencja” w Katowicach Debie zdarzył się nieszczęśliwy wypadek górniczy. Wskutek złamania się stempla na filarze, masy węgla przegniotły swym ciężarem pracującego tam ciskacza 23-letniego Wilhelma Młynarka z Załęcza, który doznał ciężkiego okaleczenia głowy oraz wstrząsu mózgu.

W stanie beznadziejnym przewieziono go do lecznicy Brackiej w Katowicach, gdzie walczy ze śmiercią.

Nieszczęśliwy górnik jest ojcem kilkumiesięcznego dziecka.

Złamany kregostup

Ciężki wypadek miał wczoraj miejsce w oddziale wysokich pieców huty Królewskiej w Król. Hucie. Zajęty reperacją skrzynki żelaznej przy jednym z pieców, hutnik Wilhelm Pasternak z Nowych Hajduk, został w niewyjaśnionych dotąd okolicznościach uderzony ze łzamaną sztabą z taką siłą, że doznał złamania kregostupa.

Ofiarę nieszczęśliwego wypadku w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Spółki Brackiej w Król. Hucie.

Słaba jest nadzieja utrzymania go przy życiu.

Główne wygrane wczorajszego ciągnięcia

I.

200.000 zł. na nr. 66921

10.000 zł. na nr. 149893.

5.000 zł. na nr.: 84279.

2.000 zł. na n-ry: 34859 164658.

1.000 zł. na n-ry: 59508 120793 128945 157125.

500 zł. na n-ry: 796 23421 29904 57389 134023 153104.

Po zł. 400 na n-ry: 1300 24594 35153 39762 55905 78036 94942 109658 159599 167972.

Po zł. 250 na n-ry: 1368 13486 14220 34559 35810 37258 43106 49548 55479 74305 87475 88027 94314 109606 110147 118595 135804 139910 146038.

Po zł. 200 na n-ry: 2292 15666 35885 42575 43834 43998 44549 47196 51154 51338 51659 56695 57488 63475 63991 72644 72990 73067 78934 80977 86022 96921 99854 99980 102110 118787 123721 127842 128568 132547 135250 135457 138350 142505 152982 154055 154247 158218 169330.

Śmierć staruszka pod samochodem

Z Bielska donoszą: Ubiegłego wieczoru na szosie pomiędzy Rudzicą a Jasienicą został przejechany przez samochód osobowy o nieustalonym znaku rejestracyjnym. 69-letni Jan Paździor, rolnik z Rudzicy, który doznał bardzo poważnych okaleczeń i skutkiem upływu krwi zmarł na miejscu wypadku.

Kierowca samochodu zorientowany się w rozmiarach wypadku zbiegł wraz z wozem, chcąc uniknąć odpowiedzialności.

Ponieważ szosa ta jest mało uczęszczana i nie posiada niemal zupełnie oświetlenia, przejechanego przez samochód Paździornego znaleźli przechodnie dopiero rano.

Tajemnicze zaginięcie

Władze policyjne otrzymały zawiadomienie o tajemniczym zaginięciu 23-letniej Karoliny Morawiec, zamieszkałej przy rodzicach w Małej Dąbrówce (ul. Polna), która wydalila się z domu tydzień temu wstecz i wszelki ślad po niej zaginął.

Wszelkie wiadomości, które mogłyby się przyczynić do ustalenia przyczyn jej zniknięcia, prosimy kierować do władz policyjnych, względnie pod adresem rodziców.

Głodni złodzieje kiebas

Z Tarnowskich Gór donosi (R): Wczorajszej nocy dokonali nieznanymi sprawcy sprytnego włamania do składu rzeźniczego Wandy Majerówny w T. Górach (Rynek 17). Korzystając z ciemności rabusie wybili szybę w oknie oraz zdarli drucianą siatkę, a nie mogąc uporać się z kratą żelazną wyścignęli przy pomocy dźwika kilkanaście kilo kiebas, wiszących na hakach w składzie. Majerówna oblicza szkodę blisko na 100 złotych.

Skandaliczną burdę w urzędzie celnym urządził pijany awanturnik

Przejsieie graniczne w Karol Emanuel było wczorajsze popołudnia terenem skandalicznej awantury, jaką wywołał powracający z Niemiec w stanie nietrzeźwym, Walenty Stasz, mieszkaniec Karol Emanuel (Szyb Walentego 28).

Wziewany do uspokojenia się Stasz rzucił się na urzędnika celnego, które-

go spoliczkował, a następnie powalił na ziemię i skopał nogami. Interwenjujący policjant zmuszony był do użycia pałki gumowej, lecz został także przez awanturników obrażony słownie.

Celem wytrzeźwienia zatrzymano Stasza w areszcie.

Za zniewagę urzędników w służbie czeka go surowa kara.

Zostawili tylko mury Zuchwała kradzież w Lipinach

Wczorajszej nocy dokonano w Lipinach niezwykle zuchwałej kradzieży. Mianowicie, do opróżnionego budynku, należącego do huty Silesia wtargnęło kilku osobników, którzy zdemolowali wszystkie części urządzeń dające się

odjąć, jak naprzykład rynnę, okna z ramami, a nawet piece kaskowe.

Pozostawivszy pusty szkielet budynku złodzieje zbiegli w nieznanym kierunku.

Zamach samobójczy porzuczonego żonkosia

Z Lipin donoszą: Bezrobotny Ignacy Nawrocki wzal sobie bardzo do serca fakt ucieczki jego żony, która nie mogąc znieść nędzy, powróciła do matki, że udał się do teściowej prosząc ją, by wpłynęła na córkę, a jego żonę. Kiedy prośby nie skutkowały i młoda żona nawet nie chciała słyszeć o powrocie do męża, Nawrocki dobył brzy-

twe, której ostrze przeceal sobie ścię gna obydwu rąk. Nawet widok krwi nie wpłynął na zmianę decyzji meżatki, która pozostaje nadal u matki. Nieszczęśnika musiano ulokować w szpitalu.

Wskutek znacznego upływu krwi, stan jego jest ciężki, jednak życia nie zagraża niebezpieczeństwo.

Korfantego wraz z 3 posłami wydano sądom

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji regulaminowej Sejmu śląskiego pod przewodnictwem posła Witczaka rozpatrywano wnioski sądu o wydanie posłów Korfantego i Hagera (Ch. D.), Prokoppa (N. Ch. Z. P.), oraz Ochma-

na (Klub niemiecki). Dwaj pierwsi posłowie mają sprawy o obmowę, zaś poseł Ochman oskarżony jest o oszustwo skarbowe.

Komisja uchwaliła wymienionych posłów wydać sądom.

42 miesiące więzienia i 37 spraw oczekuje redaktora Katowitzerki

W dniu wczorajszym odbyła się jedna z serii rozpraw przeciwko odpowiedzialnemu redaktorowi Katowitzer Zeitung, Heinzowi Weberowi, który został w związku z zapadnięciem sędu regu wyroków aresztowany i znajduje się w więzieniu sądowym.

Przedmiotem wczorajszej rozprawy był artykuł p. t. „Im Osten Polen“, w

którym tendencyjnie przedstawiono wypadki w Małopolsce Wschodniej.

W wyniku rozprawy Weber został skazany na dalsze 6 miesięcy więzienia.

Razem więc ma już do odsiedzenia 42 miesiące, a pozatem 37 dalszych spraw znajduje się w toku.

Zaufany dyr. Bernharda skazany za lżenie narodu polskiego

Przed sądem starościńskim w Król. Hucie odpowiadał wczoraj Fryderyk Ernst, nadsekretnarz luty Królewskiej i zaufany generalnego dyrektora Bernharda, brat osławionej bohaterki afery szpiegowskiej, sekretarki Volksbundu, Ernstówny, az publiczne lżenie narodu polskiego i ubliżające wyrażanie się wo-

bec robotników o Polsce.

Sąd biorąc pod uwagę dotychczasową niekaralność Ernsta skazał go na 10 dni bezwzględnego aresztu.

Jest to najniższy wymiar kary, stosowany w postępowaniu karno-administracyjnym za tego rodzaju przestępstwa.

Potworny ojcobójca Niemcy - kraj zwyrodnialców

BERLIN, 21.11. Tel. wł. Miasteczko Holzheim pod Stuttgartem żyje pod wrażeniem ojcobójstwa, odkrytego dziś rano

Gdy do mieszkania Strauchów przysłała rano jedna z sąsiadek zastała 21-letniego Ottona Straucha chwytającego na stole zwłoki ojca. Młodziego zbrodniarza aresztowano. Jak wykazało do chodzenie, młody Strauch zabił ojca uderzeniem kija już wczoraj wieczorem. W nocy rozpalil silny ogień pod kuchnią, zamierzając zwłoki spalić. Po pół

nocy przyniósł zwłoki do domu i pozczął je ów artować tasakiem.

Przekonawszy się, że części zwłok nie uda mu się spalić, postanowił je po jednej wynieść z domu. Znalezione w kuchni paczki, w których znajdowały się zapakowane osobno głowa, części nog, rak

Jako powód morderstwa zbrodniarz podał, że ojciec, któremu przed rokiem zmarła żona, chciał poślubić w tych dniach pewną kobietę, obawiał się więc, że będzie pokrzywdzony przy podziale majątku.

Zamach sztyletowy na premiera Japonii

TOKJO, 21.11. — Tel. wł. — W dniu wczorajszym Tokio było znów widowiskiem zamachu na b. premiera, tym razem jednak zamach się nie udał.

Gdy b. premier Wakatsuki przejeżdżał ulicą, wybiegł z tłumy jakiś młody człowiek i, dobywszy sztyletu, rzucił się na niego.

Młodzieńca, którym okazał się pewien znany bokser japoński, zdali policjanci obezwładnić. Współ-

nik jego, który z drugiej strony podchodził do b. premiera ze sztyletem w ręku, zdołał zbiec.

Jak przypuszczają, zamach pozostał w związku z ograniczeniami rozbrojeniem i nałożeniem na Japonię przez londyński pakt floty. Jak wiadomo, b. premier Wakatsuki, jako delegat Japonii w Londynie, przyczynił się w wielkiej mierze do zawarcia tego paktu.

Por. Settle w powietrzu Szuka miejsca do lądowania

NOWY JORK, 21. 11. — Porucznik marynarki amerykańskiej Settle, który w dniu otwarcia światowej wystawy chicagowskiej dokonał nieudanej próby startu do stratosfery, wzniósł się wczoraj rano w towarzystwie majora Fordneya w powietrze, aby pokonać rekord sowieckiego stratostatu.

Lot odbywa się pomyślnie. Balon dotarł do wysokości 17.700 m. i wówczas, jak doniosły depesze, zaczął gwałtownie opadać, bowiem por. Settle chciał wylądować jeszcze przed zachodem słońca.

Później nadeszły nawet depesze, że balon opadł już na ziemię. Wiadomości nadeszły dziś rano stwierdzając, że Settle znajduje się jeszcze w powietrzu.

Według tych doniesień osiągnął

on o godz. 4.35 wysokość 18.800 m. i obecnie unosi się nad stanem New Jersey, szukając dogodnego miejsca do lądowania.

Cała ludność stanowa śledzi pilnie lot balonu, a zmotoryzowane oddziały posuwają się w ślad za nim, aby w razie opuszczenia się pomóc balonowcom przy lądowaniu.

NOWY JORK, 21.11. Dziś rano rozszła się tu wiadomość, że balon stratosferyczny por. Settle wylądował pod Alloway w stanie New Jersey. Wiadomość ta jednak nie została dotychczas potwierdzona. Niewiadomo też, czy istotnie balon opadł już na ziemię. Ostatnio widziano go wczoraj wieczorem, gdy przelatował nad Daretown,

Sensacyjna sprawa prasowa Katowicka gmina izraelicka skarży narodowych socjalistów

Na wokandzie sądu okręgowego w Katowicach znalazła się w dniu wczorajszym sensacyjna sprawa prasowa, która wywołała obłężenie roznamiętanie na tle religijnym wśród miejscowych sfer żydowskich. Rozprawa toczyła się cześciowo przy drzwiach zamkniętych.

W swoim czasie w wychodzącym na Śląsku tygodniku polskich narodowych socjalistów, ukazało się szereg artykułów zwróconych przeciwko żydostwu, w których cytowano pewne ustępy z talmudu oraz szczegóły dokumentów, znajdujących się w posiadaniu władz kościelnych. Między innymi przedrukowane były omówienia niektórych ustępów z talmudu, dokonane przez Niemojewskiego.

Rozprawie przewodniczył dr. Gło-

wacki, oskarżał prokurator Słowiński, a popierał oskarżenie powód cywilny, przedstawiciel katwickiej izraelickiej gminy wyznaniowej.

W toku przewodu sądowego dochodziło do ostrych seysyj pomiędzy obrońcą oskarżonego, red. odpowiedzialnego, Chowanieckiego, adw. Czodrowskim, a popierającym oskarżenie powodem cywilnym Ten ostatni usiłował wykazać, iż cytaty z talmudu są tendencyjne i nie przetłumaczone dosłownie, wobec czego wypaczają sens.

Na te okoliczności domagał się przesłuchania w charakterze rzeczoznawców rabin katowickiego, Chamajdasa.

Na wniosek obrońcy sąd postanowił jednakże zaważać rzeczoznawcę z ministerstwa sprawiedliwości i rozprawę odroczył.

Samowolna eksmisja lokatora przez gospodarza i 5-ciu zbrów

Wczorajszego popołudnia mieszkańcy domu nr. 82 przy ulicy Wolności w Król. Hucie byli świadkami skandalicznego wprost wypadku bezprawnej eksmisji na lokatorze Leonardzie Nowaku.

Do mieszkania wszedł właściciel realności, Józef Kordula, który towarzyszącym mu pięciu osobnikom polecił

wyrzucić meble Nowaka na podwórze. W obronie zagrożonej egzystencji Nowak chwycił siekiere i zamierzył się nią na Kordulę.

Awantura przybrałaby groźne rozmiały, gdyby nie interwencja lokatorów, którzy wezwali policję, ta zaś zbronila bezprawnej eksmisji.

Sprawa oprze się o sąd.

Znznania b. sędziego Łopatki i świadków w procesie o pobranie łanówki

Podczas rozprawy w toczącym się w Warszawie procesie przeciwko b. sędziemu Łopattce, którego to wczoraj podałofony, przesłuchany został przede wszystkim oskarżony

Usiłując on w wyjaśnieniach swych wybrnąć z sprzeczności, w które wpadł podczas zeznań w śledztwie, tłumaczył więc, że początkowo sadził, iż ma przy sobie własne pieniądze, zdziwiło go to jedynie, że sa w bocznej kieszeni, a następnie, kiedy wyszła na jaw kwestia numerów banknotów, był przekonany, że ma je mus ano wsunąć.

Na zapytanie przewodniczącego jaki interes we wkładaniu oskarżonemu pieniędzy mógł mieć Korngold, odpowiada, że może z zemsty, mieli bowiem ze sobą porachunki jeszcze z 1927 r., kiedy Łopatto był sędzią.

Następnie zeznał sędzia Grabowski i adwokat Wojecki, który namówił Korngolda do złożenia skargi.

Wczoraj przesłuchany został bankier Korngold, który również jak oskarżony cała winę zwała na prowokację.

Nie rozumie on co miała znaczyć cała akcja p. Łopatki, wie tylko, że miała go kosztować 500 zł. tymczasowo, jako pożyczka dla urzędnika Wiśniewskiego. Myśl o prowokacji nasunął mu jednak sposób w jaki sędzia Łopatto domagał się wypłacenia tych pieniędzy. Przestraszyła go dopiero zapowiedziana przez Łopattę rewizja, prze prowadzona w kantorze i mieszkaniu i wówczas na zlecenie swego adwokata złożył zameldowanie w prokuraturze. Rozprawa trwa.

Kto stracił 24.000 złotych zrobowane z okna kawiarni

W cukierni Joska Piłtrowieckiego przy ul. Królewskiej 47 w Warszawie dokonano w poniedziałek popołudniu zuchwałego rabunku znacznej sumy pieniędzy.

Do cukierni tej przyszło dwóch kupców branży zbożowej: Szylca Fele i Leiba Brotsztajna, obaj zamieszkałi w Kutnie. Kupcy dokonywali pewnej transakcji, przyczem Fele miał wypłacić Brotsztajnowi 24.000 zł. Podczas pertraktacji wy dobyto pieniądze z teczki, przeleżono je i dalej targując się, teczkę położono na parapecie okna.

Najwidoczniej przeleżanie tak znacznej sumy pieniędzy zauważył jakiś przechodzący ulicą rabuś, który postanowił wykorzystać dla siebie nieuwagę targujących się kupców. Zuchwały złodziej przy pomocy młotka wybił szybę w oknie wystawy, porwał teczkę z pieniędzmi i rzucił się do ucieczki.

Nagły rabunek wywołał takie przerażenie, że nim pomyślano o pościgu, rabuś był już przy zbiegu ulicy Królewskiej i Granicznej.

Przypuszczalnie teczka była otwar-

ta, gdyż podczas ucieczki część zrobowanych banknotów 50 i 100-złotowych rozsypała się na chodniku. Na pieniądze te rzucił się przechodnie — powstała formalna walka o banknoty.

Możliwym jest, iż złodziej rozmyślnie rzucił pieniądze między przechodniów, chcąc w ten sposób wykorzystać powstałe zamieszanie dla ułatwienia sobie ucieczki.

Powiadomiony urząd śledczy wszczął niezwłocznie dochodzenie, które narazie nie dało wyników.

Najciekawszym jest fakt, iż pomiędzy kupcami Felcem a Brotsztajnem powstał spór o to, który z nich jest poszkodowany na 24.000 zł. Fele twierdzi, że miał pieniądze i że dał je już Brotsztajnowi. Brotsztajn utrzymuje, iż pieniądze były tylko przeliczone, lecz ich jeszcze nie przyjął.

Policja stanęła wobec trudnego zagadnienia: który z kupców jest poszkodowany. Spór ten niewątpliwie o ile się pieniądze nie znajdą, będzie rozstrzygnięty na drodze sądowej.

BOGDAN LOT

Jasnowłosa Szatan

5

Powieść sensacyjna z życia współczesnego

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI

Bezrobotny, Jan Walczak, znalazłszy się w skrajnej nędzy wraz ze starą matką i synkiem, Jurkiem, udaje się wieczorną porą na cmentarz, gdzie włamuje się do grobowca rodzinnego Hartenów.

Tu zabiera się do rozbicia trumny pochowanego wczoraj Ryszarda Hartena, któremu chce skraść z palca drogocenny pierścień...

W chwili, gdy odbił wieko trumny stwierdził z przerażeniem, iż zmarły rzekomo Ryszard Harten zo stał żywcem pochowany, prawdopodobnie w letargu.

Walczak, który mieszkał w tym samym domu, co Harten, nie poznał w pierwszej chwili bogatego przemysłowca, gdyż ten, zbudziwszy się w zamkniętej trumnie z letargu, osiwiał z przerażenia.

Ryszard Harten, cudem uratowany przez Walczaka, odzyskuje po chwili przytomność i zwierza się swemu wybawcy, iż przy jego pomocy musi zrealizować pewien plan.

Nie mówiąc narazie, na czym plan ten polega, Harten wysyła Walczaka na miasto, by postarał się o łopatę i pożywienie, sam zaś zostaje w grobowcu.

Walczak poruszony niesamowitą tajemnicą Hartena, bierze odeń brylantowy pierścień, zastawia go w Szytku u „Grubego Maksa”, poczem, zapatrzony w potrzebne Hartenowi rzeczy, wraca do grobowca.

Teraz dopiero Harten oświadcza mu, że w grobowcu są zakopane skarby, bezcennej wartości.

Walczak rozkopuje łopatą ziemię. W normalnych warunkach byłby już napewno zmęczony taką forsowną pracą, teraz jednak czuł w sobie nadludzka siłę.

:o:

Dyszał krótko, ciężko i co pewien czas spluwał na rozgrzane do obrzęku dłonie. Rozkopał już spory kawał gruntu, jednak bez żadnego rezultatu.

— Może pan trochę odpocznie? — zaproponował Harten.

— Nie, nie trzeba... Zupełnie nie jestem zmęczony...

— Hm... Bo widzi pan, panie Walczak, gdybyśmy mieli jakieś światło, znalazłbym od razu to miejsce, gdzie należy kopać, a tak — musimy pracować pomacku... Ale mam nadzieję, że niedługo natrafimy na właściwe miejsce...

— Musimy natrafić... — mruknął bezrobotny, ścisnąwszy mocniej w rękę drzewce łopaty.

Harten, nie dosłyszawszy jego słów, mówił dalej, jakby do siebie:

— A gdy znajdziemy ten skarb... życie pańskie, panie Walczak, wejdzie na nowe tory i będzie pan człowiekiem bogatym, bardzo bogatym... Dam panu dużo pieniędzy, ile pan będzie chciał, bo tego jest tu dosyć... Starczy dla nas dwóch do końca życia. A panu przecie zawdzię-

czam, że jeszcze żyję i że będę mógł dokonać zemsty na tych, którzy mnie żywcem pogrzebali. O, zemsta moja będzie straszna...

Umilkł na chwilę, bo go zmęczyło mówienie.

A Walczak, bezrobotny ślusarz, borykający się przez całe niemal swoje życie z niedostatkiem, słuchał tych słów prawie nieprzytomny.

Czy to rzeczywistość, czy tylko sen, z którego za chwilę się zbudzi?

— Nie wiedziałem, — rozpoczął znów Harten — że istnieją na świecie ludzie tak podli, tak bezlitośni, jak... Boże, Boże, cóż to były za cierpienia, gdy leżałem w letargu i słyszałem rozmowy tych bestyj. Myśleli, że nie żyję i że słowa te będą tylko ich tajemnicą... Jedno tylko mnie zastanawia, a mianowicie... Ale co to? Co się stało? — zawołał nagle Harten, gdy usłyszał przytłumiony okrzyk Walczaka.

— Proszę pana... — zaczął bełkotać nieprzytomnie zapytany. — Proszę pana... Zda się, że już... jest to... czego szukamy...

— Zobacz pan, bo ja nie mam siły się schylić... Metalowa skrzynka, prawda?

Walczak ukląkł na ziemi i począł obmacywać przedmiot, o który zgrzytnęło ostrze łopaty.

— Tak... To jest żelazna skrzynka... — odparł wzruszony do głębi.

— Wyciągnij ją pan...

— Nie dam rady... — odparł Walczak. — Trzeba będzie trochę odkopać...

Mówiąc to, chwycił znowu za łopatę.

Po chwili z trudem począł wyciągać z wykopanego dołu bardzo ciężką skrzynkę.

— Odbij pan wieko... — rozkazywał Harten. — Nie będziemy mogli zabrać wszystkiego od razu, bo to bardzo ciężkie... Co udźwigniemy, to weźmiemy, a po resztę przyjdziemy innym razem...

Walczak wyciągnął z kieszeni dłuško i młotek, ponieważ skrzynka była szczelnie zalutowana i trzeba było siłą odbić przykrywe.

Mimo, że ręce mu drżały, jak w febrze, szybko uporał się z tą robotą.

— Otwarte... — szepnął z przejęciem.

— To dobrze... — odparł Harten. — A teraz wyciągnij pan to co się nawinie pod rękę. Zabie-

rzemy tyle, ile się zmieści w kieszeniach...

Całą siłą woli trzymał Walczak na wodzy rozdygotane nerwy, gdy wypychał sobie kieszenie drogocennymi przedmiotami, których coprawda nie widział z powodu ciemności, ale je doskonale wyczuwał dotykiem.

Oto zimne, gładkie kule, nawleczone na sznurek — napewno perły, oto metalowe krążki z wypukłościami — monety...

Jakieś pudełko, paczuszki, pierścionki, kółka, łańcuchy...

Miał już wypchane wszystkie kieszenie, począł więc podawać resztę przedmiotów Hartenowi.

Tymczasem na cmentarzu drzewa zaczęły się kołysać coraz gwałtowniej, bo zerwał się nagle silny wiatr północny...

Pogodne dotychczas niebo przesłoniło się ciężkimi, ołowianymi chmurami, z których puścił się po chwili na ziemię rzęsy deszcz.

W taką to pluchę opuścił grobowiec rodzinny Ryszard Harten, człowiek, który cudem tylko został wyrwany z objęć śmierci...

Szedł ku życiu, które wydało mu się teraz stokroć piękniejsze, niż przedtem, zanim znalazł się w metalowej trumnie...

Oddychał szeroko, pełną pierśią...

A obok niego szedł Walczak.

I on czuł się również szczęśliwy, bo nareszcie uśmiechnął się do niego dobry los...

ROZDZIAŁ VI.

ROBERT INK

Było to w trzy miesiące po wyżej opisywanych wypadkach...

W wykwintnej restauracji hotelu „Claridge” w Warszawie siedziało przy jednym ze stolików dwóch panów.

Mimo obiadowej pory sala restauracyjna była prawie pusta, to też dwaj mężczyźni mogli ze sobą swobodnie rozmawiać, a widać było, że zależy im na tem bardzo.

Za każdym bowiem razem, gdy zbliżał się kelner, lub obok ich stolika przechodził ktokolwiek, milkli natychmiast.

Jeden z mężczyzn, z bujną siwą czupryną, zachowywał się ze swobodą stałego bywalca eleganckich lokali, natomiast drugi — był jakby onieśmielony.

Zjedli obiad i kazali sobie podać czarnej kawy z likierem.

Towarzysz siwego pana był przystojnym szatynem, mimo, iż rysy jego twarzy, oraz zachowanie, wskazywało na gminne pochodzenie.

Niktby w nim teraz nie poznał Jana Walczaka, owego bezrobotnego ślusarza, który jeszcze przed miesiącem przymierał ze swoją rodziną głodem.

Był ubrany ładnie, może nawet wytwornie.

— No, i jak, panie Walczak? — zapytał Harten, głaszcząc dłonią siwe włosy. — Urządził się pan dobrze?...

— Ano, zupełnie dobrze, proszę pana... Wziąłem sobie mieszkanie, trzypokojowe, na ulicy Koszykowej, bo w izdebce było ciasno... A zresztą, nie chciałem mieszkać w tym samym domu... Wie pan, sąsiedzi nie dali by mi spokoju... Człowiek, gdy nagle się bogaci, jak ja, to zawsze bliźnich w oczy kole... tak jestem pewny, że się dowiedzą, albo już się dowiedzieli, to będzie trochę niewygodne, bo będą mówili, że kogoś okradłem, albo nawet i gorsze rzeczy... A ja nie mogę przecie powiedzieć, skąd mam pieniądze, bo pan nie kazał...

— Broń Boże!... — przerwał Harten. — Ani pary z ust, tak, jak mi pan uroczyście przysięgał...

— Jąbym i bez przysięgi nikomu nie powiedział, gdy wiem, że panu na tem zależy... — rzekł Walczak poważnie.

— Jestem pana najzupełniej pewny... W ciągu krótkiego czasu naszej znajomości przekonałem się, że jest pan bardzo porządnym człowiekiem...

Na wargach Walczaka ukazał się smutny uśmiech.

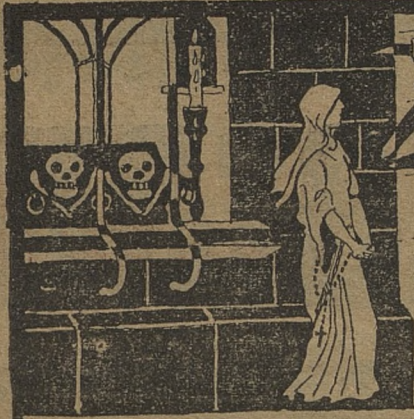
— Porządny? — mruknął w zamyśleniu. — Porządny? A przecie pan wie, poco poszedłem do grobowca rodzinnego...

— Wiem, do tego pchała pana nędza... Zresztą, nie zdążył pan zrobić nic złego... Pieniądze, które pan ma teraz, zdobył pan w najzupełniej uczciwy sposób... Rozumiem, że jest panu trochę niezręcznie wobec tych ludzi, którzy pana znali, jako biedaka, ale mam na to zupełnie dobry sposób...

— Doprawdy? — ucieszył się Walczak, chwytając rękę Hartena. — Mój Boże, jak ja się panu odwdzięczę za to wszystko, co pan robi dla mnie...

Twarz przemysłowca spoważniała.

(Dalszy ciąg jutro).

Ilustrował: HUBERT PACZKOWSKI

Wszelkie prawa zastrzeżone

ZIEMOŻĘBNA ZAJAŁA

DZIEJE KRWAWYCH RZĄDÓW BURGRABI ŚWIERKLANCA

Powieść odległej przeszłości

w/g H. H. w w. prz. liter. op
oraz rysunki projektował:
Stanisław Ludwik Lewicki

Nowoprzybywający abonenci: otrzymują na żądanie dotychczasowe odcinki powieści bezpłatnie

Na wschód i na zachód wychodziły dwie bramy. Obie — staropolskim zwyczajem nacięte otwarte. Na obszernym i czystym dziedzińcu, którego schludność tem większą się wydawała, że było gospodarstwo wszędzie, stała stajnia, obora, chlewik i szopa, prócz oczywiście pięknego domku z modrzewia, wzniesionego na wzór małoszlacheckich dworców.

Przed dworkiem znajdował się ganeczek, gdzie latem siadywał często ksiądz, aby po całodziennym trudzie spocząć nieco.

Mały ogródek warzywny i owocowy sadek przylegały do zagrody.

Wieśniak, zatrzymawszy konie, zsiadł z wozu i poszedł zobaczyć, co się dzieje z jego chorą żoną. Ta jednak spała, przykryta dobrze i obłożona ciepło słomą i kożuchem chłopskim.

Na powitanie wyszedł stary służący księdza, w kapturze zakonnym na głowie.

Księża bowiem w owym czasie nie trzymali gospodyń — co było surowo zabronione — posługiwać się natomiast mogli wyłącznie zakonnymi braciszkami, którzy zresztą bardzo chętnie u nich przebywali.

ogłoszenia DROBNE

DOMEK 4-pokłowy ze składem, odpowiedni dla każdego przedsiębiorstwa jest zaraz do sprzedania lub wynajęcia w Świerkłańcu. Zgłoszenia reflektantów do Piotra Janego, agenta „N. Czasu” w Nakle Śląskim (ul. Główna 94).

ENERGICZNE OSOBY! Zapewniony dochód do 1000 zł. miesięcznie. Informacji udziela T-wo Bankowe w Grodnie, ul. Hoovera 9.

MASZYNE DO SZYCIA marki „Teutonia” sprzedam. Katowice II, Katowicka 50 m. 8. F. K.

MIESZKANIE TANIO do wynajęcia pięć minut od stacji kolejowej. Zgłoszenia: Walenty Janota, Imielin - Wioski.

HERSZA SICHERA vel Hermana Sopńskiego wzywam do zwrotu sprze niewierzonych pieniędzy w terminie trzydniowym, w przeciwnym razie oddam sprawę policji. A. J.

ENERGICZNE OSOBY! Zapewniony dochód do 1000 zł. miesięcznie. Informacji udziela T-wo Bankowe w Grodnie, ul. Hoovera 9.

Powitać przybyłych tedy wyszedł taki właśnie braciszek.

Kiedy o celu przyjazdu się dowiedział, oznajmił im, że ksiądz obecnie odprawuje służbę Bożą, ale niebawem powróci z kościoła i będzie im służył radą i wsparciem. Tymczasem poprosił przybyłych, aby weszli do wnętrza i rozgościli się, jak u siebie w domu.

Z zaproszenia tego wszyscy skwapliwie skorzystali, gdyż ział ich przeszedł aż do szpiku kości.

Chorą niewiastę przeniesiono do wnętrza i położono na, umyślnie w tym celu, stojącym tapczanie. Nieraz bowiem przyjeżdżali tacy, którzy przywozili swoich obłożnie chorych.

Zakonnik, krzątający się około przygotowania śniadania — zapytał, czy zechcą wraz z nim: spożyć pierwszy dnia posiłek.

Niebawem zadymity pełne miski na stole, a strudzeni długą podróżą nie żalowali sobie jedzenia i picia.

Po chwili przyjechał ksiądz Piotr.

Ksiądz pozostał z chorą niewiastą.

Wszyscy przenieśli się do przyległego pokoju, w którym zakonnik przygotowywał obiad. Tam gwarzyli sobie o tem i o-wem.

Wesoło trzaskały smolne łuczywa na palenisku — i rozmowa rażno się toczyła.

Za oknami znowu zaczął padać nieznośny deszcz.

Kiedy ksiądz załatwił się z chora, chciał zatrzymać u siebie wieśniaka jeszcze do obiadu. Ten jednak ze względu na długość drogi, jaka przed nim znowu stała, wołał zawczasu wyruszyć, aby przed zmierzchem jeszcze zdażyć do swojego siola.

Z Bogiem wyprawiony — odjechał wieśniak do domu.

Ksiądz kazał zakonnikowi zaopiekować się pozostałymi, z których Miłosza dobrze znał. Miłosz opowiedział mu, że ze swoimi towarzyszami wraca do Raciborza, do siostry Ofiki.

Ksiądz Piotr wybrał się na objazd wsi. Codziennie objeżdżał okoliczne wsie, krzepiąc chorych i biednych. Dzisiaj wybie-

rał się aż do Żygłina. Już dwa miesiące temu, jak ostatni raz tam bawił.

Ponieważ przypuszczał, że dość późno powróci, pożegnał się ze swoimi gośćmi, polecając ich raz jeszcze pieczołowitej opiece zakonnego brata.

Zaraz po obiedzie wyprawili się wszyscy w drogę powrotną do Świerkłańca. Deszcz znowu przestał trochę padać i nawet wypogadzać się poczęło.

Musieli się pośpieszyć, aby przed zapadnięciem zmierzchu wydażyć. Wyglądali na wszystkie strony, czy przypadkiem nie ujrzą gdzie, jadącego kogoś w tym kierunku.

Ale na pustych i rozmokłych drogach nikogo nie było widać.

Dopiero gdzieś po jakichś dwu czy też trzech nawet godzinach, zauważyli jadący wóz w stronę Świerkłańca.

Tomasz wybrał się na zwiady, kto zech i z czem oraz dokąd zdąży.

Jak się okazało, wracał z jarmarku jakiś młynarz.

Pozwolił się przysiąść.

Jakoże nieco się wypogodziło, droga trwała o wiele mniej, niż nocą. Przedewszystkiem zaś było jasno i można było dokładnie widzieć, gdzie wygodniej będzie koniom stapać.

Na dobry kawał przed Świerkłańcem, czwórka wysiadła dżekubając swemu przypadkowemu dobroczyńcy.

Poczęli się ostrożnie skradać. Tutaj musieli być znowu ostrożnymi i bacznie się mieć przed okiem niepożądanem.

Po krótkiej chwili, znaleźli się znowu na tem samym miejscu, gdzieśmy ich wczoraj spotkali.

Rozpoczęło się takie same niecierpliwe wyczekiwanie.

(Dalszy ciąg jutro).

REPERIUAR TEATRU POLSKIEGO

Środa 22.11. o godz. 20-tej: „Moja kochana głupia Mamusia”
TEATR POLSKI W GIESZYNI
W piątek 24.11 „Wielki człowiek do małych interesów”. Wieczorem o 9.20 „Pocałunek przed lustrem”.

Z zielonej granicy

Uspódniczeni przemysłowcy

Liczne „wpadki” przemysłowców, zatrzymywanych masowo na zielonej granicy, stały się dla nich ostrzeżeniem. Ostatnio widuje się mniej mężczyzn, którzy zajęli się stroną handlową, powierzając „dział techniczny” t. j. samo przemycanie przez granicę — wyłącznie prawie niewiastom.

Przemysłowcy liczą się bowiem z tem, że strażnicy nie będą bezwzględni w odniesieniu do kobiet, (jako że „zielonkowie” uchodzą za synów Marsa), a wobec tego będą je inaczej traktować.

Sam pomysł był niezły, ale jakże mocno zwodniczy. „Zielonkowie” nie dali się nabrać na ten kawał i z równą energią wyłapują uspołniczonych przemysłowców.

Na przejściu granicznym w Brzezinach Śląskich zatrzymano oregdajszego popołudnia mieszkanki Wielkiej Dąbrówki: Brygidę Mu-

cówną (miała pod sukienką płatki kokosowe i Maggi — smacznego), Rozalję Müllerównę (2 flaszki specyfików leczniczych, 15 m. koronek, 2 koszulki damskie, fajki (?) i nieco rodzynków), Barbare Pikę (wałek płótna) oraz Helenę Gajównę z Brzezin Śl. (koszula jedwabna i worek mączki ryżowej).

Z kwaśną miną powędrowały niewiasty do urzędu celnego, gdzie z bólem serca musiały zostawić niemieckie specjalny.

Wczoraj nad ranem zatrzymano na zielonej granicy pod Brzezinami Śl. mieszkanki Czeladzi (pow. Bezdziń) Stanisławę Kaletowa i Józefę Maślakowa. Znalezione przy nich 6 kg. rodzynków i tyleż pomarańczę złożono w urządze celnym.

Mówią jednak, że sa wśród przemysłowców takie, którym szczęście sprzyja

ABONAMENT miesięcznie w administracji wgl. zamiejscowy zł. 2.50, zagranicą zł. 5.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm. wiersz i łamowy opisowe zł. 2.50, specjalne zł. 1.50, reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wyraz w niedziele i dni świąteczne 25 proc. drożej